

Linnéaskolan

Likabehandlingsplan

Linnéaskolan

Läsåret 2010/2011

Linnéaskolans handlingsprogram för arbetet med att motverka alla former av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling

Rev.2010-08-20

Bakgrund

Uppdrag

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (2006:67)

1§

Denna lag har till ändamål att främja barns och elevers lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Denna lag tillämpas på utbildning och annan verksamhet som avses i skollagen (1985:1100) (förskoleverksamhet, skolbarnsomsorg, skola och vuxenutbildning)

5§

Huvudmannen för verksamheten skall se till att det bedrivs ett målinriktat arbete för att främja de ändamål som anges i 1§ första stycket.

6§

Huvudmannen för verksamheten eller den huvudmannen bestämmer skall se till att det finns en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. Planen skall syfta till att främja barns och elevers lika rättigheter oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder och att förebygga trakasserier och annan kränkande behandling. I planen ska planerade åtgärder redovisas. Planen skall årligen följas upp och ses över.

Skollagen (SFS 1985:1100)

1 Kap. 2 § Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. Särskilt skall den som verkar inom skolan *främja* jämställdhet mellan könen samt *aktivt* motverka alla former av kränkande behandling som mobbning och rasistiska beteenden. (SFS 1999:886).

Definition

Diskriminering

Diskriminering är ett övergripande begrepp för negativ och kränkande behandling av individer eller grupper av individer utifrån olika grunder. Diskriminering används också som begrepp i fall där institutioner genom t ex strukturer och arbetssätt upplevs som kränkande. De fem diskrimineringsgrunderna är kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Kön: man eller kvinna

Etnisk tillhörighet: någon tillhör en grupp av personer som har samma nationella eller etniska ursprung, ras eller hudfärg.

Religion eller annan trosuppfattning: någon som tror på en högre icke-världslig makt eller en gud.

Sexuell läggning: homosexuell, bisexuell eller heterosexuell läggning.

Funktionshinder: varaktiga fysiska, psykiska eller begåvningsmässiga begränsningar av en persons funktionsförmåga som till följd av en skada eller en sjukdom fanns vid födseln, har uppstått därefter eller kan förväntas uppstå.

Trakasserier

Ett uppträdande som kränker ett barns eller en elevs värdighet och som har ett samband med någon av de fem diskrimineringsgrunderna.

Annan kränkande behandling

Ett uppträdande som utan att vara trakasserier, kränker ett barns eller elevs värdighet.

Vad är kränkande behandling?

Kränkande behandling kan finnas i form av diskriminering, trakasserier, och kränkande behandling som inte har samband med diskrimineringsgrunderna, s.k. annan kränkande behandling. Kränkande behandling kan ta sig olika uttryck, vara mer eller mindre uppenbar och förekomma i olika sammanhang.

- Gemensamt för all kränkande behandling är att någon eller några kränker principen om alla människors lika värde.
- Kränkningar är ett uttryck för makt och förtryck.
- Kränkningar kan utföras av en eller flera personer och riktas mot en eller flera.
- Kränkning kan äga rum vid enstaka tillfällen eller vara systematiska och återkommande.
- Kränkningar utförs av och drabbar såväl barn som vuxna

En viktig utgångspunkt är att den som uppger att han eller hon blivit kränkt, alltid måste tas på allvar. Undantagandes en befogad tillsägelse för att upprätthålla en dräglig undervisningssituation.

Kränkningarna kan vara

- **fysiska** (t ex att bli utsatt för slag och knuffar),
- **verbala** (t ex att bli hotad eller bli kallad hora, bög eller blatte),
- **psykosociala** (t ex att bli utsatt för utfrysning, ryktesspridning),
- **text- och bildburna** (t ex klotter, brev och lappar, e-post, sms och mms).

Kränkningar kan bland annat ta sig i uttryck som mobbning, diskriminering, sexuella trakasserier, rasism, främlingsfientlighet eller homofobi.

Varje incident av kränkande behandling skall resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

Varje skola skall upprätta en väl förankrad likabehandlingsplan som beskriver hur man ska arbeta främjande, förebyggande och åtgärdande för att motverka diskriminering och annan kränkande behandling. Rutiner för hur man på enheterna dokumenterar aktuella ärenden i det direkta arbetet mot trakasserier och annan kränkande behandling skall finnas på varje enhet.

Till dig som elev på Linnéaskolan

Vår ambition är att alla våra barn och elever skall trivas och känna samhörighet med skolans personal och varandra. Det är en av de viktigaste förutsättningarna för att en god inläring skall kunna ske.

Om du någon gång blir utsatt för mobbning, våld, hot eller kränkande behandling, vill vi att du omedelbart kontaktar en vuxen som du känner förtroende för. Detta gäller också dig som känner någon som är utsatt. Om du vill vara anonym kan du lämna meddelande i elevhälsosteamets fack.

Till dig som förälder till barn på skolan

Om du misstänker att ditt eller någon annans barn utsätts för kränkande behandling – kontakta ditt barns mentor eller skolans rektor.

Det är svårt att ta till sig att ens eget barn kränker andra. Men om det är så måste du göra något åt det. Om du misstänker att ditt barn utsätter andra för kränkande behandling råder vi dig som vårdnadshavare att göra helt klart för ditt barn att du inte accepterar mobbning och att du ser mycket allvarligt på ett sådant beteende. Även i detta fall kan det vara bra att kontakta ditt barns mentor eller skolans rektor.

Till dig som skolpersonal

Du som arbetar på skolan skall agera aktivt vid varje tecken på diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling och föra ärendet vidare vid behov.

Både elever och vuxna skall kunna känna lugn, samhörighet och arbetsro på Linnéaskolan. Det innebär att alla skall accepteras och ingen form av kränkande behandling tolereras.

Linnéaskolans vision

- Att skapa en trygg och positiv arbetsmiljö på skolan.
- Att medvetandegöra alla i skolan om förekomsten av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling på skolan
- Att personal och elever vågar lägga sig i och bryta dåliga beteenden
- Att ha givna regler och attityder mot mobbning och annan kränkande behandling

Målen utvärderas i enkäter för elever och personal. Elevhälsoteamet och rektor genomför och sammanställer enkäterna.

Linnéaskolans handlingsprogram

Förebyggande arbete

Alla som arbetar i skolan ska visa respekt för den enskilda individen och i det vardagliga arbetet utgår från ett demokratiskt förhållningssätt. Linnéaskolan accepterar inte någon form av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling. Alla, både vuxna och elever, ska aktivt motverka trakasserier och förtryck av individer och grupper, samt aktivt arbeta för att kränkningar aldrig skall förekomma. Varje incident av diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling ska resultera i en reaktion från de vuxna i skolan.

Skolan har ett Elevhälsoteam. Den består av rektor, samtalspartner, skolsköterska, SYV. Elevhälsoteamet har som uppgift att planera och leda elevhälsoarbetet på skolan. Medlemmarna i Elevhälsoteamet följer exempelvis upp närvarostatistik, kartlägger elever genom enkäter och samtal och uppmärksammar elever med behov av social karaktär.

Vårdnadshavares medverkan i det förebyggande arbetet är mycket betydelsefullt för vårt fortsatta arbete. Viktigt är att vara oss behjälpliga och meddela skolpersonal om det kommer till vårdnadshavares kännedom att någon elev blir kränkt. Vårdnadshavare får under varje läsår handlingsprogrammet presenterat på föräldramöten. Då ges möjlighet till diskussion om allas ansvar och skyldigheter (se Rättigheter och skyldigheter, samt skolans ordningsregler).

Metoder på lektionstid för att förebygga kränkande behandling

- Genomgång och diskussion av likabehandlingsplanen sker vid varje läsårsstart. Återkommande diskussioner sker under demokratiklektionerna.
- Förhållningssätt och bemötande bland personal och elever vilar på värdegrunden i läroplanen. Denna skall även genomsyra hur vi använder oss av Internet, chatsidor, MSN, sms och liknande där vi vet att diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling förekommer. Skolans ordningsregler och IT regler finns i informationshäftet som delas ut till eleverna under höstterminen samt på hemsidan. Reglerna finns även på skolans hemsida samt är uppsatta på varje våningsplan.
- Alla elever har en mentor som de träffar två gånger i veckan i liten grupp för att stämna av med eleverna att skolarbetet fungerar på ett tillfredsställande sätt både socialt och kunskapsmässigt. Varje vecka planerar och utvärderar eleverna sin skolsituation i sin loggbok och mentorn läser loggboken varje vecka. Loggboken är också en kanal mellan hem och skola där föräldern har möjlighet att ta del av vad som händer i skolan och hur eleven upplever sin skolsituation.
- På SO-lektion har eleverna klassråd en gång per månad.
- Arbete med tjej- och killgrupper vid behov som kan initieras av elever, lärare och Elevhälsoteam när som helst under läsåret.
- Samtal med samtalspartner eller skolsköterska som kan initieras av elever, personal och Elevhälsoteamet.
- Enskilda samtal med elever när som helst under läsåret.
- Individuella utvecklingsplaner
- En elevenkät skall regelbundet genomföras för att kartlägga klassrumsklimatet.
- Varje klass utarbetar sina egna trivselregler för klassrumsarbetet.
- Enkäter en gång per läsår administreras av Elevhälsoteamet.
- Alla elever har utvecklingssamtal med sin mentor två gånger per läsår. Inför utvecklingssamtalet lämnar alla lärare information om elevens kunskapsmässiga måluppfyllelse. Arbetslaget diskuterar och ger förslag på sociala mål som tas upp på utvecklingssamtalet.
- Under minst tre temadagar om året arbetar eleverna med olika teman, exempelvis sex och samlevnad, jämställdhet och genusfrågor.
- I samband med LPP (Linneaskolans Pedagogiska Projekt) arbetar eleverna i samtliga ämnen för att förbereda sin resa till Auschwitz i Polen, som genomförs under hösten i årskurs 9.

Metoder i övrig elevmiljö

- Elevrådet är aktivt och har en styrelse. De träffas åtta gånger per läsår enligt skolans agenda. Alla klasser är representerade.
- Elevskyddsombudens uppgift är att vara elevernas företrädare i skolans arbetsmiljöarbete och därigenom vara med och skapa ett gott arbetsklimat. Ombuden går på skyddsronder och har möten med skyddsombudet.
- Rastvärdar är personal som är schemalagd att vistas i uppehållsrum och övriga elevutrymmen på raster.
- Elevrådet organiserar tillsammans med en vuxen på skolan caféverksamhet.

Metoder i vuxenmiljö

Arbetslagsmöten

Elevvård också med fokus på diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling ska vara en stående punkt på varje arbetslagsmöte. Ansvarig för detta är arbetslagets representant i elevvårdteamet, som också återkopplar till arbetslaget. Arbetslaget har schemalagda möten en till två gånger per vecka.

Föräldramöten

Likabehandlingsplanen ska tas upp på höstens föräldramöte och utvärderas på vårens utvärderingsmöte.

Elevhälsoteamet

Elevhälsoteamet på skolan har det övergripande ansvaret för elevhälsoarbetet på skolan. I teamet ingår rektor, samtalspartner, skolsköterska, SYV. Elevhälsoteamet träffas varannan vecka.

Metoder för kartläggning och utvärdering

- Enkäter för att mäta trivsel och omfattningen av diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling. Samtal med kamratstödjare, elevrådsrepresentanter, mentorselever och föräldrar som bidrar till en fördjupad förståelse och som komplement till enkäter.
- Observationer som ger kunskap om det sociala samspelet i exempelvis uppehållsrum, matsal och klassrum. Dessa enkäter, observationer och samtal görs av mentorer och Elevhälsoteamet. Enskilda lärare använder sig också av dessa metoder. Även personalen besvarar varje läsår en trivselenkät.
- Skolsköterskan, som även är med i Elevhälsoteamet har kontinuerliga samtal med eleverna.

Upptäcka, utreda/analysera och åtgärda

All personal har skyldighet att rapportera och medverka till att utreda uppgifter redan vid misstanke om att diskriminering, trakasserier eller annan kränkande behandling förekommer. För att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkningar har vi följande rutiner:

- all personal på skolan har fokus på att redan vid misstanke uppmärksamma och agera
- vid kränkningar
- medvetandegöra eleverna
- eleverna har demokratilektioner på schemat där också tid för enskilda samtal kan ingå
- rastvärdar som cirkulerar i våra elevutrymmen
- enkäter, och utifrån utfallet av dessa sätta in specifika åtgärder
- IUP:n som ett samtalsredskap mellan elev, vårdnadshavare och lärare, där eleven
- bedömer trivsel och kamratskap
- utvecklingssamtal

Vem kontaktar jag vid diskriminering, trakasserier och annan kränkande behandling?

För att anmäla ett ärende så ska du som elev eller vårdnadshavare vända dig till elevens mentor eller till skolans elevhälsoteam. Mentorn kan kontaktas genom exempelvis mejl eller telefon. Mentorns kontaktuppgifter finns på skolans hemsida. Elevhälsoteamet når du genom att kontakta expeditionen på skolan. Om du som elev känner dig kränkt av en vuxen på skolan vänder du dig till din mentor, skolsköterska eller annan vuxen, som i sin tur vänder sig till rektor. Om du som elev känner dig kränkt av rektorn vänder du dig till styrelseordförande i Linnéaskolan AB:s styrelse. Personal som blir kränkt av elev uppmanas att vända sig till rektor och skolans skyddsombud.

Aktiva åtgärder när elev är utsatt eller när elev diskriminerar, trakasserar eller kränker en annan elev

- Samtal med den kränkte sker snarast möjligt av mentor eller av annan inblandad personal för att kartlägga vad som har hänt.
- Samtal med förövaren/förövarna.
- Om så krävs förs ärendet vidare. Information lämnas till berörda mentorer, som avgör om vårdnadshavare behöver kontaktas. Mentor dokumenterar vad som har inträffat. Händelsen dokumenteras skriftligt och förvaras i därtill avsedd pärm inlåst i arbetslagets dokumentskåp.
- Vid allvarligare form av kränkning lämnas ärendet till Elevhälsoteamet som då gör en utredning och uppföljning. Vårdnadshavare till den utsatte eleven kontaktas.
- Elevhälsoteamet gör en utredning. Utredningen kan utmynna i att ärendet tas upp på en elevvårdskonferens där åtgärdsprogram upprättas och uppföljning beskrivs för varje ärende. Kallelse till elevvårdskonferens sker av rektor.

Uppföljande åtgärder när elev är utsatt eller när en elev diskriminerar, trakasserar eller kränker elev

- Uppföljning sker av Elevhälsoteamet en månad efter åtgärdsprogrammets upprättande.
- Om problemet kvarstår kan anmälan ske till polisen, socialtjänsten, arbetsmiljöverket eller skolhälsovården.

Varje steg av skolans elevåtgärder ska dokumenteras.

Polisanmälan och/eller anmälan till socialtjänst kan göras i vilket skede som helst under utredningens gång.

Aktiva åtgärder när vuxen diskriminerar, trakasserar eller kränker elev

Om du som elev känner dig diskriminerad, trakasserad eller kränkt av en vuxen på skolan så vänder du dig till din mentor, skolsköterska eller rektor. Ansvarig för dokumentation är den som kontaktas. Övergripande ansvar har rektor.

Aktiva åtgärder när elev eller personal diskriminerar, trakasserar eller kränker personal

Personal som blir kränkt av elev uppmanas att vända sig till rektor och skolans skyddsombud. Personal som blir kränkt av personal vänder sig till rektor eller skyddsombud. Ansvarig för dokumentation är den som kontaktas. Övergripande ansvar har rektor.

Delaktighet och ansvar

- **Eleverna** får information om likabehandlingsplanen av sitt arbetslag vid skolstart. Som elev förutsätts att du visar ett gott omdöme och handlar utifrån värdegrunden bl.a. genom att respektera och visa hänsyn mot andra.
- **Föräldrar** ska informeras om sitt ansvar att kontakta skolan vid misstanke om kränkande behandling som de får vetskap om. Föräldrar informeras vid föräldramöten, utvecklingssamtal samt genom föräldraföreningen. Föräldrar uppmanas att informera skolan om sitt barns behov så att skolan kan möta alla elever på bästa sätt.
- **Personal** arbetar aktivt i sina arbetslag med likabehandlingsplanen.
- **Rektor** har ansvar för att likabehandlingsplanen upprättas, efterlevs och årligen utvärderas och revideras. Rektor har ansvar för att personalen får aktuell och relevant fortbildning. Rektor har ansvar för att organisera verksamheten utifrån elevers behov med särskilt beaktande på kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning och funktionshinder.

I **Lpo94 uttrycks** att rektor ansvarar för arbetet med att upprätta handlingsplaner, att förankra dessa och göra alla berörda delaktiga. Pedagoger, barn, föräldrar, elevhälsa liksom övrig skolpersonal skall involveras.

I **Lpo 94** uttrycks att rektor har ett särskilt ansvar för:

”... att upprätta, genomföra, följa upp och utvärdera skolans handlingsprogram för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling, såsom mobbning och rasistiska beteenden bland elever och anställda.” (s. 19 Lpo 94)

I lagen om **förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever (SFS 2006:67)** talas i 3 § om huvudmannen/rektors ansvar för att anställda följer de skyldigheter när de handlar i tjänsten eller inom ramen för uppdraget, dvs att **upprätta en Likabehandlingsplan** som utvärderas årligen i förskolans/skolans kvalitetsarbete.

att **förebygga och förhindra** trakasserier och annan kränkande behandling

att **motverka** direkt och indirekt diskriminering enligt kriterier som fastställts i lagen

att **utreda och vidta åtgärder** mot trakasserier och annan kränkande behandling

Utvärdering och revidering av likabehandlingsplanen

Likabehandlingsplanen skall vara ett levande verktyg i det dagliga arbetet. Planen måste årligen följas upp, och nya målsättningar och åtgärder kan behöva formuleras. Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen ska göras inom ramen för den skriftliga kvalitetsredovisningen (Riktlinjer för arbetet med likabehandlingsplaner). Rektor ansvarar för att likabehandlingsplanen revideras i augusti/september månad varje år.

Årscykel

Augusti

Elevhälsoteamet startar sitt arbete med målformulering av läsårets arbete. Arbetslagen inbjuder elever till elevråd, matråd och skol IF och informerar om arbetet som kamratstödjare.

Arbetslagen jobbar med samarbetsövningar i de nya sjuorna genom olika aktiviteter, exempelvis genom läger i närområdet.

September

Eleverna anmäler sitt intresse till elevråd, matråd och skol IF. Elevrådet har sitt första möte för läsåret.

Fastställande av likabehandlingsplanen för läsåret görs. Prioriteringar av planen görs utifrån de olika utvärderingar som gjorts.

Personal informeras om likabehandlingsplanen på arbetsplatsträff, elever på lektioner och föräldrar på föräldramöte. Eleverna informeras om likabehandlingsplanen och tar upp den till diskussion under demokratilektionen. Det klassen kommer fram till förs sedan fram av elevrådsrepresentanterna till elevrådet som sammanställer elevernas synpunkter och lämnar dem till skolledningen. På föräldramötet i september informeras föräldrarna om likabehandlingsplanen och det finns möjlighet att diskutera den.

Oktober

Utbildning för kamratstödjare och elevråd genomförs.

December

Elevenkät om övergripande trivsel och trygghet på skolan genomförs.

Januari/ Februari

Uddevalla kommuns gemensamma elevenkät ”våga visa” (Pilen) besvaras av årskurs 8. Elevhälsoteamet utvärderar elevenkäten som gjordes i december för att sedan kunna planera terminens arbete med denna som underlag.

April

Elev-, personal- och föräldraenkät genomförs. Föräldramöte med utvärdering av läsåret hålls.

Maj

Utvärdering av det arbete och de målsättningar EVT, kamratstödjare, elevråd, matråd och skol IF hade vid årets början genomförs av respektive grupp.

Juni/Juli

Utvärderingarna sammanställs för att revideras.

Kvalitetssäkring

I slutet av varje läsår uppdateras Likabehandlingsplanen så att den anpassas efter de särskilda förhållanden som finns i verksamheten. Detta dokumenteras skriftligt av Elevhälsoteamet tillsammans med rektor som är ansvarig. Programmet ingår i skolans kvalitetsredovisning.

Rättigheter och skyldigheter

Elevernas och de vuxnas rättigheter och skyldigheter i skolan bygger på:

- FN:s konvention om barnens rättigheter
- Skollagen (SFS 1985:1100) 1 kap 2§, 4 kap 2§
- Arbetsmiljölagen och arbetsmiljöförordningen som syftar till att förebygga ohälsa och olycksfall i arbetet samt att i övrigt uppnå en god arbetsmiljö.
- Socialtjänstlagen (14 kap. 1 §) angående anmälningsskyldighet
- Brottsbalken

Strafflagarna i brottsbalken gäller även skolan. Det finns dock ingen laglig skyldighet att göra en polisanmälan. En polisanmälan ersätter inte anmälningsskyldigheten enligt socialtjänstlagen.

I brottsbalken finns inte mobbning eller kränkande behandling som särskilda begrepp eller brottsrubricering. Men mobbning och även andra kränkningar utgör inte sällan även brott enligt brottsbalken, till exempel:

- misshandel
- olaga hot
- olaga tvång
- ofredande
- trakasserier
- förtal/Förolämpning

- sexuellt ofredande
- hets mot folkgrupp

- Lag (2006:67) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn och elever i skolan m.m.

Det är en rättighet för barn och elever att inte bli diskriminerade eller kränkta på annat sätt. I lagen införs därför ett förbud mot diskriminering.

Direkt diskriminering: ett barn eller en elev får inte missgynnas genom särbehandling på grund av någon av de fem diskrimineringsgrunder som lagen omfattar, det vill säga kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning och funktionshinder.

Indirekt diskriminering: ett barn eller en elev får inte missgynnas genom att till synes neutrala ordningsregler med mera tillämpas så att de får en i praktiken diskriminerande effekt.

Ej diskriminera någon genom att trakassera denne.
Ledningen för en verksamhet får inte ge order eller instruera om att någon skall diskrimineras.

Förbud mot annan kränkande behandling

Förbud mot repressalier: förbudet gäller bestraffningar av ett barn eller en elev som har anmält någon ansvarig person för kränkande behandling eller medverkat i en utredning som gäller överträdelser av lagen.